

Aan de hand van praktijkcases schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (België) en Agrifirm (Nederland) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij.

Deze editie beschrijft Anne Vandelannoote van Aveve het voorkomen van speendip bij kalveren door een tekort aan eiwit.

Speendip kalveren door tekort aan eiwit

Onlangs bracht ik een bezoek aan een vleesveefokker. Ik was er al een tijdje niet meer langs geweest en bij onze rondgang op het bedrijf merkte de veehouder op dat zijn kalveren na het spenen er een periode niet goed uitzagen, de groep oudere kalveren zag er dan weer prima uit. De betreffende kalveren tussen de drie en zes maanden oud zagen er inderdaad wat doffer uit en hadden ook weer langer haar gekregen. De eetlust en de mest waren normaal. De kalveren op het bedrijf kregen melk gedurende twaalf weken met een afbouw naar één melkbeurt per dag tijdens de laatste twee weken. Kort na de geboorte werd aanvullend op de melk hooi en kalver-

opfokvoer van 15 procent ruw eiwit (re) op productbasis verstrekt. Eens de kalveren het krachtvoer vlotter opnamen, mengde de veehouder er eigengeelde spelt bij. Na het spenen kregen de kalveren nog steeds deze mengeling, aangevuld met maaskuil en droge voordroogkuil. De opname van de mix van het krachtvoer en de spelt bij het spenen was met 2 kg per kalf per dag wel goed, maar door het wegvallen van de melk werd op die manier te weinig eiwit in het rantsoen aangeboden. Dit vraagt om een aanpassing van het krachtvoer in deze fase. Spelt in rantsoenen voor jonge kalveren is goed vanwege de smakelijkheid en de lichte verteerbaarheid. Spelt creëert ook veel kauw-

DE CIJFERS

gram/kg product	spelt	gerst	krachtvoeder
vevi	888	1095	1010
re	128	112	180
dve	65	83	105
rc	117	52	80
zet	422	506	210
bzet	42	76	65

Tabel 1 – Vergelijking voederwaarde spelt, voederwaarde gerst en voederwaarde bijpassend jongveekrachtvoeder

samenstelling	kg vers	kg ds	vevi	re	dve	oeb	zet	rc
snijmais	5	1,9	1005	90	54	-37	330	190
voordroog	2,5	1,5	906	185	75	35	0	260
spelt	1	0,9	888	128	65	-15	422	117
nr 121 Forti Beef Mix	2	1,8	1100	200	110	40	215	70
totaal	10,5	6,1						
gemiddeld per kg ds (g)			1051	161	83	8	244	167

Tabel 2 – Aangepast rantsoen kalveren 4-10 maanden

Het kengetal **dagelijkse groei**

Of het nu om het afkalfgewicht bij vaarzen of het slachtgewicht bij stieren gaat, een goed eindresultaat kan slechts behaald worden door al vanaf de opfokfase een goede dagelijkse groei te behalen.

Deze dagelijkse groei drukken we uit in kg. per dag en we streven hierbij voor de opfokfase van geboorte tot 10 maanden leeftijd naar een gemiddelde dagelijkse groei van minimum 0,850 kg. per dag.

Het Belgisch witblauw is een intensief ras dat al vanaf de geboorte vraagt om intensieve rantsoenen op basis van vevi en ruw eiwit om de maximale prestaties van het dier eruit te halen. De praktijk laat op deze wijze ook voorbeelden zien waar de dagelijkse groei in de opfok gemiddeld 1 kg. bedraagt. De voederconversie – de hoeveelheid voeder in kg. droge stof nodig per kg. groei – is voordeliger in de jeugdfase van het dier. Eventuele verloren tijd en groei in deze fase kunnen later nooit teruggewonnen worden.

activiteit en veiligheid ter preventie van clostridium. Echter, spelt bevat veel kaf, waardoor de energiewaarde niet erg hoog is. Zie de vergelijking met de inhoud van gerst, een andere graansoort (tabel 1). Bij gebruik van spelt in het rantsoen is het beter om verder te corrigeren met een eiwitrijker krachtvoer (zie ook tabel 1), alsook de krachtvoergift na het spenen nog verder te blijven verhogen om de dagelijkse groei van de kalveren te verbeteren. Zo kom je op een re-gehalte van 16 procent op het totale rantsoen. De groei die in deze fase van de opfok behaald wordt, is uiterst belangrijk voor het verdere verloop van de opfok en het economisch rendement. Denk maar aan het tijdig kunnen insemineren voor een

vroege eerste kalving en aan het verbeteren van de karkasgroei bij het afmesten van stieren. Tijdens de melkperiode hebben we beslist voortaan de spelt te voeren met een opfokvoeder van 18 procent ruw eiwit in verhouding 50:50 naar lust met hooi en water tot 4 maanden. In de fase daarna combineren we nog één derde spelt met twee derde krachtvoer van 20 procent ruw eiwit (tabel 2) en drijven we de krachtvoergift verder op om de groei opnieuw te verbeteren. De globale voederconversie over het groeitraject is nog steeds gunstiger dan wanneer de groei op latere leeftijd moet ingehaald worden.

TEKST ANNE VANDELANNOOTE